

Norski javnaðarsigurin

Fyri stuttum vitsti »Dimmalett-ing« at siga lesarum sínum frá, at nú endaliga høvdu teir borgarligu flokkarnir gjørt av, at »sosialistastýrið í Noregi skuldi fyrirbeinast«. Tíbetur — til mikla fróir fyri javnaðarmenn um allan heimin — var einki hald í hesum orðum. Javnaðarmennu ikki bert hildu stöðuna, men fingi fleiri atkvøður og 1 mann meira enn seinast. Hvi hetta hendi, er sjálvandi hvørjum hugsandi manni greitt. Hin norska arbeiðarafjöldin stendur á tryggum botni, er politiskt vakur og veit, hvat er hennara gagn og besta. Utan hetta stýrið í langt áramál virði norska arbeiðarafjöldin ikki verið so væl at sær komin, sum í dag. Hetta valið hevur eisini boð til okkara. Fyrr enn vit fylgja norsku grannunum og skúgva hitt borgarliga stýrið til viks, hevur fjöldin ongur vónir um frægari virkis- og lívlikindi her á landi.

Um eitt ár stendur tað til okkara at vinna foroyisku slitmannafjöldini somu sømdir, sum norska slitmannafjöldin hevur vunnið sær í dag.

Vilja ikki spæla við meira

Í Italia eru fleiri limir av kommunistaflokkinum keddur av tí politikki, flokkurin forir. 18 manns søgdu seg burtúrur fyri kortum, tí teir vildu ikki meira stuðla einum flokki, sum ikki hevur nakra veruliga framtíðarskrá fyri fólkið, sum vert er at berjast fyri.

Seinri vóru tað enn fleiri limir, sum søgdu seg burtúrur fyri flokkinum, tí, søgdu teir, flokkurin er so vinglutur og altíð skulu áhugamál Sovjets setast fremst.

Metta leikar

Týskvöldið 8. okt. var fyrsta leikkvöldið hjá donskum sjónleikarum Mette von Kohl, Arvid Wallentin og Ingolf David.

Tað var úrdráttur av donskum sjónleikum gjøgnum öldirnar frá sekstandu öld og upp til okkara dagar.

Tey trý leikandi sýndu, ið hvussu er, at tey vóru sjónleikarar, og sjálvt um komediur frá gamlari tíð við teirra ónáttúrligu framfarslu nú ofta hava verið framfærslu av donskum sjónleikarum her hjá okkum, so var tað ein góð løsa og eisini hugnalig at siggja, hvussu væl varð leikað, og hvussu nógv kundir fáast burtúrur, sjálvt um búin alla tíðina var hin sami.

Best mundi fólki dáma leikbrotini frá okkara egnu tíð, har vit betri sjálvi kunnu vera við í leikinum. Tað sást av tí fólki, ið var og hugdi at, at tað ikki júst er hin breiða fjøðin, ið er hugtakin av slíkum sjónleikum. Men gott er við hvørt at siggja góðar og vandar sjónleikarar.

Hitt privata iniciativíð

Ein andstöðan móti sosialismuni er, at javnaðarmenn vilja drepa hitt privata iniciativíð, vilja við sínum politikki gera tað ógjorligt hjá virkisfósum monnum at hevja seg, og lata evni og kunneleika koma til sín rätt.

Um so er, at sosialisman soleiðis hevði forðað fyri, at yrkishugur, yrkisevni og yrkisvilji kom til sín rätt, vildi hon sjálvsagt havt eina drepani ávirkan á øllum samfelagsøkjum, men tíbetur er tað ikki soleiðis. Tvørtur ímóti. Í einum sosialistiskum samfelag verða møguleikar, evni, kunneleiki o.a. at koma fram í størri mun enn í einum kapitalistiskum samfelag, tí eitt tað størsta brekið við kapitalismuni er, at hon beinleiðis forðar einum stórum parti av fólkinum at útbúgva, menna og víðka um tey víðføddu evnini. Tað er ikki mark fyri, hvussu ómettalig virði fara fyri einki, tí bert eitt fátal av fólkinum hevur atgongd til teir stovnar, ið skapa skulu kunneleika og yrkismøguleikar millum manna.

Hitt kapitalistiska samfelagið skapar møguleikar fyri nokrum einstokum, men tað er ikki sagt, at tey eru tey røttu til at rokja tær ymsku samfelagsligu yrkisgreinirnar.

Ofta er tað ein spurningur: Við hvørjum rætti og á hvønn hátt hava einstaklingarnir skapað stórvirki og á hvønn hátt halda teir tey gangandi?

Kanna vit henda partin av søguni, fáa vit ofta eina dapra mynd av kapitalismuni. Frá fyrstu tíð av er hon uppbygd á eitt so ljótt og

syrgiligt grundarlag, at vit hava ilt við at hugsa um tey menniskju, ið skaptu samfelagið fyri tey einstoku, eins og vit hava ilt við at hugsa okkum, at tað skulu hava funnist slíkir eyðræningar sum teir, ið skapt hava eina samfelagsskipan samsvarandi teirra hugsunnarhátt, teirra gagn og besta.

Heft við frekastu trældomsleinkju hava maður, kona og børn slitið seg til deyðis undir verstu arbeiðslikindum, ið hugsast kunnu fyri litla og onga løn, upp tili 20 tíma arbeiðsdag, ongari trygging av nokrum slag o.s.fr. Alt saman fyri at nokur einstok skulu hava kunnað liva í yvirflóð — ikki gjørt peningsverk, men einans liva av fólksins sveitta, møði, tárur, sorgum og saknum.

Tað, at fólkið gjordist meira vaknið og upplýst, fekk teir at slaka og teir hava í hvørjum samfelag slakað til dagin í dag, men enn er nógv eftir av hesi somu kapitalismuni, ið kúgaði og eyðrændi okkara forfedrar.

Tað er forfedranna slit og sleip fyri tryggari korum, ið vit skulu fara víðari — hagar til endamál teirra: Sosialistiska samfelagið er ein verunleiki.

5.000 vendu við aftur

Úr Wien verður sagt, at 5.000 av teim 174.000 ungverjum, sum flýddu úr Ungarn til Eysturriki, eru vendir aftur til heimlandið av fríum vilja.

Í teim 11 mánaðunum síðan uppreisnina hava 55 lond, ið eru limir av internajonala Reyða Krossi, latið 100 miljónir krónur í peningi og øðrum gávum.

Skodsborg-baðið

Í oktober hevur Skodsborg-baðið opið hesar tíðir:

Mánadag til hósdag . . . kl. 9—18
Fríggjadag kl. 9—16
Leygardag kl. 18—21
Sunnudag kl. 9—16

Finsk baðstova.
Kar- og ljósbað.

Tlf. 2131.

Útvarpið

Útvarpsskráin fyri komandi viku:

Leygardagin 12. oktober: Leygarkvøldsríkingin — J. H. O. Djurhuus: Oktober. Náttíðar foroyisk tónaskald. H. J. Højgaard.

Sunnudagin 13. okt.: Kvøðuljómar kl. 14.00—15.00.

Gudstænasta, S. J. Joensen kl. 16.00—17.00.

Mánakvöldið 14. okt.: Vitjan á landsbókasavninum.

Týskvöldið 15. okt.: Samrøða við Sannu av Skarði um dagar í Føgruldi.

Mikukvöldið 16. okt.: Uttanríkispolitiskar frágreiðingar.

Hóskvöldið 17. okt.: Framhalds-søgan »Føðgar á ferð«. Introduktion og fyrsti partur av upplestrinum.

Fríggjakvöldið 18. okt.: Hugleiðingar á ferð í London. Poul Petersen.

Leygarkvöldið 19. okt.: Leygarkvøldsríkingin — Hans Dalsgaard: Heyst. Leygarkvöld í Hvalbæ.

Den romantikkur

Okkurt enskt blað skrivaði fyri kortum, at tann 19 ára gamla svenska prinsessan Desiree og 20 ára gamli eks-kongurinn Simeon úr Bulgariu — hann hevur í 11 ár verið í útlegd — skulu vera trúlovaði. Tey ganga í sama skula og ofta eru tey at siggja í veitsluhaldi í Stockholm, verður sagt. — Mangt verður skrivað. —

Sildaveiðan

Tað hevur verið ófantaligt veður hjá sildaskipunum í vikuni, og hjá summum hevur aftrat illveðrinum og tí, har avstendst borið so illa í band, at tey hava verið vordin lamin og verið noyðd at fingið hjálp. Fleiri hava ikki kunnað drigið fyri veðri, og tí ligið við gornum úti í fleiri dagar.

»Ternan« fór út eftir »Svinoy«, sum mátti hava hjálp, og komu tey inn í gjár. »Høganes« breyt skróvuksulin og fekk »Rankan« at sleipa seg inn. »Minni« breyt smyrjukistuna og mátti eisini biðja um hjálp, og »Seagull« fekk 2 gorn um skróvuna; hon lá við 15 gornum og kundir ikki sjálv draga tey.

Hósmorgunin frættist, at 2 drógu 1/4 tunnu, 2 1/2 og 4 l.

So segði danska útvarpið: En ny figur i folketinget Hakon Djurhuus.

KAPPING

Boðið verður til kappingar til hoyrispæl til Útvarp Føroya.

Settar verða 3 virðislonir til hetta endamál: 1. kr. 500,00, 2. kr. 300,00 og 3. kr. 200,00.

Handritini verða at senda til Útvarp Føroya við merki og navni hovundans í øðrum brævabálva. — Handritini eiga at vera útvarpinum í hendi innan 1. januar 1958.

Útvarpsnevndin er tó ikki bundin til at virðislona nakað av teim uppskotum, sum koma inn.

Útvarpsnevndin

TAD ER VERUNLEIKI

at eplaframleiðslan minkar ár undan ári, tí illa gongst at selja eplini.

at mjólkaframleiðslan er í stöðugarí minkan.

at seyðakjot verður selt fyri okurspris.

at bøndur og traðarmenn fáa ov lítið burtur úr jørdini.

at skuldin ikki er teirra, men teirra ráðandi, ið aldri hava rætt landbúnaðinum eina hjálpani hond.

at javnaðarmenn einsamallir hava roynt at tikið nokur tøk búnaðarstættini til frama, men

at afturhaldið hevur gingið ímóti hvørjum einasta tiltaki.